

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula Casuum Conscientiæ

In Qva Agitvr De Præceptis Ecclesiæ, De Officio Confessarii, Ac De
Censvris

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Articulus VI. De excommunicationibus extra corpus iuris canonici, &
bullam cœnæ summo Pontifici reseruatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41572

4. Eum qui absoluitur ab aliqua ex dictis excommunicationibus, debere habere verum propositum similia ulterius non committendi, alioqui absolutionem nullius esse valoris, & si aliquod statutum contra libertatem Ecclesiasticam fecit, debere illud revocare, & rescindere.

5. Bullam praedictam ab uniuersis & singulis Patriarchis, Primitatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & locorum Ordinariis, & Prælatis ubilibet constitutis, semel in anno, aut si expedit, pluries in Ecclesiis suis, dum in eis maior populi multitudo ad diuina conuenient, solemniter publicandam esse.

6. Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, aliosque locorum Ordinarios, & Ecclesiarum Prælatos, nec non Restores, ceterosque curam animarum exercentes, ac Presbyterios seculares, & quorunvis ordinum Regulares, ad audiendas confessiones deputatos, debere transsumptum huius bullæ penes se habere, eamque accuratè legere, ne incaute aliquem absoluant.

ARTICVLVS VI.

De excommunicationibus extra corpus iuris canonici, & Bullam cœnæ summo Pontifici reseruatis.

PRÆTER dictas excommunications sunt aliæ quam plurimæ, in bullis specialibus summo Pontifici reseruatæ, quæ hic breuiter referendæ sunt.

Prima lata est contra eos, qui domum alicuius Cardinalium, tam tempore conclavis, etiam si in Romanum Pontificem tunc sit electus, quam alias quæ docunque, & ex quacunque causa, armata manu inuidunt, & in ea violenter & hostiliter aliquid dispiunt, aut quempiam ex inibi existentibus vulnificant. Item contra id fieri mandantes, vel factum eorum nomine, ratum habentes, aut facientibus

confi-

consilium, vel fauorem præstantes, eosue defen-
tes.

*Secunda contra maioris Pœnitentiarii, pro tempo-
re existentis, litterarum executionem qualiterun-
que impedientes aut quominus dictæ litteræ, iuxta
earum formam, & tenorem debitæ executioni de-
mandentur, impedimentum, consilium, auxilium,
vel fauorem quomodolibet præstantes.*

*Tertia contra eos qui pro beneficiis obtainendis si-
mulant personā, seque pro aliis examini subiiciunt,
vel qui impetrant aliquid beneficium pro altero id
ignorante, ut postea ab illo commodum aliquid ex
pacto consequentur, vel qui procurant alteri benefi-
cium, sub promissione annua pensionis ipsissimis soluen-
dæ, aut solū cum spe eam consequendi, vel aliquid
commodum temporale, vel qui pro scipis benefi-
cium procurant, cum intentione illud postea resig-
nandi in fauorem alterius.*

*Quarta contra illos qui litteras, vel nuntium, vel
aliquid signum mittunt adeos qui in conclavi exi-
stunt, & contra recipientes.*

*Quinta contra eos qui alicuius Ecclesiarum, seu cu-
jusvis secularis, vel regularis beneficii, montū pie-
tatis, aliorumque piorum locorum iurisdictiones,
bona, census ac iura etiam feudalia, & emphyteoti-
ca, fructus, emolumenta, seu quascunque obuentio-
nes quæ in ministrorum, & pauperem necessitates
conuersti debent, perse, vel alios quoquemodo
in proprios usus conuertere, illosque usurpare præ-
sumperint, seu impedire ne ab iis ad quos iure per-
tinent, percipientur.*

*Sexta contra fœminas ingredientes Monasteria
Regularium, siue ingrediantur prætextu facultati
a summo Pontifice obtentarum, siue non, itemque
contra Religiosas eas, prætextu eiusmodi facultati,
admittentes. Eandem etiam excommunicationem
incurrunt ii, qui ingrediuntur Monasteria Monia-
lum ad malum finem, & qui prætextu facultatis in-
grediendi*

grediendi à Pontificet vel alio concessæ, ingredi præsumunt. Quanquam secus dicendum sit de iis, qui bona fide ingrediuntur prætextu facultatis, putantes sibi licitum esse ingressum; illi enim non incurunt excommunicationem, saltem Papæ reseruam.

Septima contra eos, qui in prouisione beneficiorum Ecclesiasticorum, exigunt partem aliquam fructuū, vel distributionem, vel prouisum inducunt ad præstandum iuramentum, de obseruanda eiusmodi cōstitudine, aut possessionem impediunt, donec id præstet. Non tamen damnantur, qui in prouisione beneficiorum aliquid exigunt, in piosus conuentum.

Octava contra eos qui institutum societatis Iesu, vel eius constitutiones directè, vel indirectè impugnare, vel eis contradicere audent. Vnde hanc excommunicationem incurriunt, qui affirmant aliquid quod in ea societate obseruari solet, perperam statutum esse, itemque qui libellos famosos contraillam edunt.

Nona contra docentes, licere per litteras, seu internuncium confessario absenti peccata Sacramentaliter conficeri, & ab eodem absente absolutionem obtinere, vel defendantes talem propositionem esse probabilem in aliquo casu.

Decima contra omnes Sacerdotes tam seculares, quam regulares per vniuersam Italianam extra urbem degentes, qui prætextu facultatum, & priuilegiorum à casibus à Papa, vel ab Ordinario referuatis absolvere præsumunt. Vnde patet hac censura non ligari Sacerdotes Romæ, vel extra Italiam existentes, adeoque posse iuxta tenorem suorum priuilegiorum à casibus Papalibus (præter contentos in Bulla cœnz) & Episcopalibus absoluere.

Vndecima contra Moniales è Monasterio sine licetia egredientes, itemque contra concedentes, sine legitima causa, licentiam egrediendi; imò & comitantes, & receptantes.

Duo de-

Duodecima contra Minores de Obseruantia, qui in electionibus, vel ante eas per sex menses pro se, vel pro alio subornauerint, vel qui ad officium obtainendum, quorumuis fauorem extra Religionem procurauerint. Verum Pontifex indulxit ut tam Minister, quam Commissarius generalis Ordinis ab hac censura absoluere possint, quando de ipsis non agitur.

Decima tertia contra claustrales recipientes Minimos, sine licentia summi Pontificis.

Decima quarta contra Minimos, subtrahentes se ab obedientia correctorum.

Decima quinta contra Religiosos quoscunque, exceptis Carthusianis, qui recipiunt aliquem ex societate Iesu, sine licentia sui Superioris, & contra admissos.

Decima sexta contra Cardinales reuelantes gesta in secreto consistorio, pracepta sub silentio expresse seruari.

Decima septima contra Episcopos, aliosque collatores qui suspensi à collatione beneficiorum, ob non seruatam formam resignationis prescriptam, audience beneficia conferre, vel ad ea eligere, praesentare, &c.

Decima octava contra pugnantes in duello, locum concedentes consulentes, adstantes, &c.

Decima nona contra eos qui simoniam confidentalem committunt, ut dum quis beneficium alicui confert sub conditione, ut accipiens conferat fructus, vel eorum partem ad utilitatem conferentis beneficium.

Vigesima contra eos qui publicant, vel concedunt indulgentias, certam pecuniam summam soluentibus, aut facultatem eligendi confessarium, à quo à reseruatis absolvi possint.

Vigesima prima contra Parochos qui obtinent beneficium Parochiale, cum iuramento residendi intra certum tempus, nec tamen hoc iuramentum servant.

Vigesima

Vigesima secunda contra eos, qui ut expeditionem litterarum Apostolicarum gratis obtineant, in iis fingunt se nepotes, fratres, aut familiares & cotinuos commensales Vicecancellarii, vel aliorum Cardinalium, vel Abbreviatorum, vel aliorum quorum litterae gratis expediri solent. Itemque contra Officiales qui eiusmodi fictionem procurant, aut permittunt.

Vigesima tertia contra eos qui Christianos, in terris Turcarum repertos, capiunt, seu in seruitutem sedigunt, vel qui eos inuitos cogunt ad remigandum, etiam si merces iis soluatur, vel qui taleam eis imponunt, id est qui non permittunt ut abeant, donec tantum pretii soluant, vel qui eorum bona diripiunt.

Vigesima quarta contra deferentes alumina ex terris infidelium ad partes Catholicorum, vel facientes adduci, vel adducta vendentes, vel ementes, vel operam suam in eis impendentes, seu in eis laborantes, vel in iis se immiscentes, assicurando naues, & alumina quæ nauibus aduehantur.

Vigesima quinta contra illos qui in collatione beneficii Ecclesiastici, aut officii secularis exigunt iuramenta illicita, damno sa, vel Ecclesiastice libertati, aut decretis Concilii Tridentini obuiantia. Episcopi tamen qui talia iuramenta exigunt, non incurvant hanc excommunicationem, sed tantum suspenduntur a diuinis.

Vigesima sexta contra ambientes Papatum, eiusque cœla simoniam committentes, & contra tractantes, viuente summo Pontifice, de alio eligendo, inconsulto Pontifice. Non tamen incurritur haec censura, a tractantibus de iis qui essent apti ad talem dignitatem, & qui possent eligi.

Vigesima septima contra facientes sponzionem, seu promissionem, aut contractum super vita, aut morte summi Pontificis, aut alterius futura creatione, etiā si dicitur sede vacante. Item contra permittentes tales

tales contractus fieri in suis terris, vel consilium, aut auxilium, aut fauorem in iis dantes.

Vigesima octaua contra tractantes, consulentes, aut alias verba facientes de infederationibus, aut alienationibus ciuitatum, & locorum ad sedem Apostolicam spectantium, ac propreterea de eligendis Oratoribus ad Papam ea de causa mittendis, proponentes, & contra alios quoscunque alienationis huiusmodi Romano Pontifici per se, vel alios insiuantes, vel suadentes.

Vigesima nona contra dantes per se, vel per alium, aut promittentes aliquid nunciantibus prouisionem aliquam, à sede Apostolica factam de Ecclesia, vel monasterio.

Trigesima contra extrahentes, vel extrahi, aut asportari vel conduci facientes frumenta, blada, legumina, & oleum, extra statum Ecclesiasticum vel ad loca in confinibus status Ecclesiastici existentia, seu a statu immediato ad loca Ecclesiae Romanæ medietate subiecta. Quod tamen iam limitatur, modo extratio fiat causa mercimonii.

Trigesima prima contra diripientes, furto subtrahentes, ementes, permutantes, retinentes, &c. animalia, iumenta, aliasque res & bona cuiuscunque generis & speciei, status Ecclesiastici.

ARTICVLVS VII.

De excommunicationibus Papalibus nemini reservatis: ac primo de iis quæ ut plurimum sunt communes omnibus personis.

PRIMA fertur contra laicos, qui oblationes intra Ecclesiam factas inde auferunt, & sibi applicant.

Secunda contra eos qui cogunt fœminas ad ingressum